Zał. Nr 1
Do uchwały Rady
Gminy Uście Gorlickie
Nr VII/58/2011
z dnia 22 marca 2011

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

ZDYNIA

NA LATA 2011-2018

SPIS TREŚCI:

I. ZAŁOŻENIA PLANU……. 3
II. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI……. 4
2.1 Położenie…… 4
2.2 Zarys historii……. 6
2.3 Demografia …… 8
3.4 Charakterystyka miejscowości …… 8
III. INWENTARYZACJA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI…….. 9
3.1 Zasoby przyrodnicze……. 9
3.2 Środowisko kulturowe…….. 9
3.3 Rolnictwo i gospodarka…… 15
3.4 Szlaki piesze…… 15
3.5 Kapitał ludzki i społeczny……. 15
IV. MOCNE I SŁABE STRONY MIEJSCOWOŚCI…… 16
V. ANALIZA MIEJSCOWOŚCI ZDYNIA…… 17
VI. PROGRAM ODNOWY MIEJSCOWOŚCI…….. 20
VII. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ ……. 21
7.1 REMONT DZWONNICY, DWÓCH BRAM ORAZ OGRODZENIA PRZY CERKWI W MIEJSCOWOŚCI ZDYNIA…….. 21
7.2 PRZEBUDOWA BUDYNKU ŚWIETLICY WIEJSKIEJ W ZDYNI.. 28
7.3 WYZNACZENIE I MODERNIZACJA NOWYCH I ISTNIEJACYCH SZLAKÓW TURYSTYCZNYCH……. 29
7.4 BUDOWA PRZYDOMOWYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW…… 30
7.5 PROMOCJA SZLAKÓW TURYSTYCZNYCH…….. 31
7.6 IMPREZY KULTURALNE I SPORTOWE…….. 32
VIII. CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZAPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW.. 33

I. ZAŁOŻENIA PLANU

Założenia Planu Odnowy Miejscowości Zdynia jest podejmowanie zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących miejscową ludność, zaspakajających ich potrzeby społeczne, zwiększających atrakcyjność miejscowości.

Przyjęcie konkretnych zadań i kolejność ich realizacji wynika z nakreślonych przez mieszkańców obszarów potrzeb o znaczeniu priorytetowym dla poprawy jakości życia i inwentaryzacji zasobów miejscowości, identyfikacji oczekiwań mieszkańców dotyczących przyszłości mieszkańców i miejscowości.

Plan jest spójny z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 Oś 3 *Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej*, działanie *Odnowa i rozwój wsi* oraz dokumentami strategicznymi gminy i województwa.

Plan Odnowy Miejscowości został opracowany zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 w sprawie *szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi'* objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

II. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

2.1 POŁOŻENIE

Zdynia jest jedną z 20 wsi wchodzących w skład gminy Uście Gorlickie w powiecie gorlickim województwa małopolskiego. Leży w dolinie nad potokiem Zdynia, który jest prawym dopływem rzeki Ropy. Położona jest na wysokości 480-830 m n.p.m.

Zdynia na mapie Województwa Małopolskiego

Zdynia na mapie Gminy Uście Gorlickie

2.2 ZARYS HISTORII

„R. Reinfuss [1] stwierdza że w Zdyni już w 1437 r. notowane są pierwsze wzmianki o Wołochach. Natomiast J. Czajkowski [2] uważa że rok 1437 jest rokiem założenia tej wsi w państwie Gładyszów. Sugeruje jednocześnie że nazwa[3] wsi ma polski rodowód, uzupełniając że Zdynia odnotowana w 1437 roku jako Zdzijnija jest nazwą rzeki która pojawiła się w akcie nadania terenów nad Ropą i jej dopływami rodowi Gładyszów w 1359 r.
W związku z tym wydaje się bardzo prawdopodobne że nazwa wsi może pochodzić od niejasnej nazwy potoku wymienianego w nadaniu króla Kazimierza Wielkiego dokumentem z dnia 27 X 1359 r. na rzecz Jana Gładysza. W zezwoleniu na zakładanie wsi i miast jest mowa że mają one być urządzone i kierowane według prawa niemieckiego. Szanter Z.[4] przesuwa wzmiankowanie wsi na 1416 rok. Tak samo podaje Mościcki B., sugerując że wieś mogła być założona na prawie niemieckim nawet przed 1416 r. i że następnie nastąpiła zmiana organizacji wsi przeniesienie jej na prawo wołoskie. W XVII wieku (do 1688 r.) należała do rodziny Wielopolskich. W 1661 r i 1680 wymieniany był to starosta biecki Jan Wielopolski, a następnie jego syn także Jan Wielopolski późniejszy kanclerz wielki koronny, poseł, hrabia na Pieskowej Skale i Żywcu. Kanclerz Jan Wielopolski był także właścicielem jeszcze kilku innych miejscowości na tych terenach i w górach Beskidu Niskiego w Powiecie Bieckim.[5]
W 1581 roku wieś dzierżawił Bartłomiej Szemichowski. Liczyła ona wtedy 10 gospodarstw wołoskich, sołtystwo, popostwo oraz jednego zagrodnika (wg. Szanter Z. Zdynia razem z Ługiem liczyła 15 dworzyszcz wołoskich z dwoma sołtysimi).

[1] Reinfuss R. : Łemkowie w przeszłości i obecnie, s. 9, [w:] Łemkowie. Kultura – sztuka język. Materiały z Sympozjum zorganizowanego przez K.T.G. ZG PTTK. Sanok 1983, za S. Kurasiem wskazuje że wzmianki o Wołochach notowane są w 1437 r. także w przypadku Wysowej.
[2] Czajkowski J. : Dzieje osadnictwa historycznego na Podkarpaciu i jego odzwierciedlenie w grupach etnograficznych. s. 109.
[3] Wśród pierwotnych nazw polskich J. Czajkowski wymienia także Uście (ob. Gorlickie), Wysową i Klimkówkę. (s. 109).
[4] Szanter Z. : Z przeszłości Łemkowszczyzny. Dorzecze górnej Ropy. Historia wsi i sztuka cerkiewna XVIII w. s. 43.
[5] Ślawski T. : Z problematyki prawno – ustrojowej Biecza w XVI i XVII wieku, s. 256. [w:] Nad rzeką Ropą. Szkice historyczne. Kraków 1968.

Rejestry podatkowe z 1629 r. informują że Jan Wielopolski „ *oddał pobory z 11 dworzysk wałaskich i 1 zagrody bez roli*".

W 1761 roku wieś zamieszkiwało 480, osób w 1777 – 423 a w 1879 – 967 mieszkańców.[6]

Statystyki obrządku greckokatolickiego wymieniają w 1767 r.- 693 wiernych wraz z Ługiem, w 1786 – 746 wiernych w tym 214 w Ługu. Natomiast średnia, szacunkowa, roczna liczba wiernych w latach 1786 – 1795 wynosiła w Zdyni 858 osób, w tym 228 w Ługu.

Od 1800 roku właścicielem Zdyni i Ługu był Wincenty hr. Wielopolski.

Około 1890 roku we wsi była jednoklasowa szkoła.

Wieś słynęła niegdyś z wyrobu gontów i 9 jarmarków w roku, co tłumaczy stosunkowo dużą grupę zamieszkujących wieś Żydów. Na targi zjeżdżali się gospodarze z północnej ale też w dużej liczbie kupcy i gospodarze z drugiej, południowej strony Karpat dawnych Górnych Węgier czyli terenów obecnej Słowacji.

W latach trzydziestych, w okresie międzywojennym przeprowadzono we wsi komasację gruntów.

W 1914 roku władze austriackie aresztowały i osadziły w obozie internowania w Thalerhofie koło Grazu w Styrii (Austria) 25 osób, z których w 1915 roku zmarło tam 2 osoby.

W czasie I wojny światowej Zdynia leżała na pierwszej linii frontu. We wsi stacjonował przez jakiś czas sztab rosyjskiej dywizji. W czasie budowy w tej okolicy wojennych cmentarzy mieszkał w Zdyni i kierował stąd pracami na nekropoliach znany słowacki artysta i architekt - Dušan Jurkowič. Pełnił wówczas rolę kierownika okręgu cmentarnego Nr I – Żmigród.

W 1921 roku mieszkało w niej 621 osób wśród których było 547 grekokatolików, 22 rzymskich katolików i 52 Żydów. Przed II wojna światową

[6] Szanter Z. : Z przeszłości Łemkowszczyzny….

wieś liczyła razem 160 zagród w tym 118 zagród w Zdyni i 42 zagrody w przysiółku Ług.

Jak wynika z danych [7] w 1947 roku we wsi mieszkało 538 osób. W dniach 26 - 30 czerwca 1947 roku 508 łemkowskich mieszkańców Zdyni w ramach akcji" Wisła" zostało wysiedlonych na Ziemie Zachodnie. W tym czasie do wysiedlenia przewidziane było jeszcze dalszych 5 mieszkańców. Pozostało we wsi 10 polskich rodzin tj. 25 osób. Dużo osób powróciło po 1956 roku. W 1975 roku mieszkało we wsi 262 mieszkańców natomiast w 1990 215 osób w 20 gospodarstwach.

W 2005 Zdynia liczyła 220 stałych mieszkańców, natomiast 3 osoby było zameldowane we wsi czasowo." [8]

2.3 DEMOGRAFIA

W 2010 roku Zdynia liczyła 226 mieszkańców, co stanowi 3,98 % mieszkańców gminy.[9]

2.4 CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

Wiodącą funkcją miejscowości jest funkcja rolnicza. Mieszkańcy Zdyni to głownie rolnicy. Źródłem utrzymania rodzin są:

- gospodarstwa rolne [hodowla bydła, produkcja mleka]
- renty i emerytury
- pomoc z OPS

Zdynia położona jest w Gminie o dużym bezrobociu, wskaźnik bezrobocia na wynosi 13,5 %.

Najbliższe instytucje: Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Biblioteka, Bank Spółdzielczy, Urząd Pocztowy znajdują się w Uściu Gorlickim oddalonym o 15 km od Zdyni. Dzieci obowiązek szkolny realizują

[7] Wg. Misiło E.: Akcja „ Wisła „Wyd. Archiwum Ukraińskie- Zakład Wydawniczy „ Tyrsa". Załącznik nr 1.
[8] A. Pieuch „Szlakiem małej i dużej architektury sakralnej Gminy Uscie Gorlickie" , Tom II „W dolinie potoku Zdynia", Drukarnia Glinik, Gorlice
[9] Dane USC Uście Gorlickie na dzień 31.12.2010

w Szkole Podstawowej w Gładyszowie a do Gimnazjum są dowożone do Uścia Gorlickiego.

W Zdyni funkcjonuje Ośrodek Szkoleniowo – Wypoczynkowy Nadleśnictwa Łosie posiadający 50 miejsc noclegowych.

III. INWENTARYZACJA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI

Inwentaryzacja zasobów służy ujęciu stanu rzeczywistego miejscowości, określeniu jego kondycji i możliwości wykorzystania na rzecz rozwoju. Zdiagnozowana sytuacja pozwoli ustalić zasoby wyróżniające miejscowość Zdynia i rozpoznać potencjał jakim dysponuje.

3.1 ZASOBY PRZYRODNICZE

Miejscowość otoczona jest pierścieniami lasów. Walory w postaci różnorodnych cech środowiska przyrodniczego , wartościowe zbiorowiska leśne, bardzo dogodne warunki klimatyczne, czystość powietrza przesądzają o tym, iż Zdynia jest doskonałym miejscem do odpoczynku, grzybobrania i zbierania jagód**.**

3.2 ŚRODOWISKO KULTUROWE

Na terenie miejscowości Zdynia znajduje się cerkiew prawosławna p.w. Opieki Bogurodzicy (Pokrowy). Należy do prawosławnej parafii w Gładyszowie. Cerkiew w Zdyni to jedyny zachowany i istniejący cały zespół cerkiewny w skład którego wchodzi świątynia, oddzielnie stojąca wieża – dzwonnica oraz zbudowane z kamienia ogrodzenie z dwoma wykonanymi także z kamienia bramkami wejściowymi. Dzięki usytuowaniu całego zespołu na niewielkiej wznoszącej się i opadającej w stronę potoku Zdynia terasie, całość przypomina obronny gród.

2008 6 21

Copyright ©Jerzy Strzelecki

Zdynia leży na Szlaku architektury drewnianej Województwa Małopolskiego

W Zdyni znajduje się cmentarz z I wojny światowej:

Cmentarz Nr 52 z I wojny światowej, na którym poległo 30 Austriaków i 20 Rosjan. Daty śmierci z lutego 1915. Cmentarz projektował Dušan Jurković. Jest to mały wtopiony w otoczenie cmentarzyk otoczony kamiennym murkiem.

Inskrypcja:
„Wierni przysiędze i obowiązkowi.
W bitwie krew swoją i życie oddali.
Bez względu na to, czy na dziejów szali. Wrogiem nam, czy też przyjacielem byli.
Jako żołnierze wzorowi.
Na wieczną pamięć sobie zasłużyli.”

Na cmentarzu parafialnym znajduje się grób św. męczennika Maksyma Gorlickiego (Maksym Sandowycz-Gorlicki, ur. 1 lutego 1886 w Zdyni - zm. 6 września 1914 w Gorlicach) - męczennika Cerkwii Prawosławnej.

Festiwal Kultury Łemkowskiej „ Łemkowska Watra „

Od 1990 roku w Zdyni odbywa się kilkudniowy festiwal kultury łemkowskiej „ Łemkowska Watra”. Pierwsza Watra odbyła się w 1983 r na polu biwakowym usytuowanym poniżej przełęczy pomiędzy wsią Czarna a Kijowem - przysiółkiem Uścia Gorlickiego. W Watrze bierze udział kilka tysięcy Łemków mieszkańców Beskidu Niskiego oraz Łemków. Wśród zaproszonych gości przybywają prezydenci Polski, Ukrainy, ministrowie, marszałkowie sejmu i senatu, duchowni, członkowie Federacyjnej Unii

Europejskich Mniejszości, łemkowskich i rusińskich towarzystw z Polski, Słowacji , Kanady, Jugosławii, Ukrainy. Udział biorą władze samorządowe. Podczas festiwalowych dni na scenie występuje kilkadziesiąt zespołów folklorystycznych i tanecznych oraz orkiestr z Polski i z zagranicy. W czasie festiwalu odbywają się także zawody sportowe, spartakiady, konkursy wiedzy o Łemkowszczyźnie, wybory Miss Łemkowszczyzny. Czynne są kiermasze z pamiątkami, wyrobami sztuki ludowej, rękodzielnictwa, literatury. Serwowane są dania kulinarne kuchni ludowej i regionalnej.

3.3 ROLNICTWO I GOSPODARKA

Gmina Uście Gorlickie jest gminą rolniczą, mieszkańcy Zdyni utrzymują się z rolnictwa, emerytur, rent, zasiłków dla bezrobotnych, zasiłki z pomocy społecznej.

Na terenie miejscowości nie działają żadne zakłady.

3.4 SZLAKI PIESZE

Regietów – Rotunda (771 m) – Zdynia (Ług) – Krzywa – Wołowiec (Główny Szlak Beskidzki)

Zdynia (Ług) – cmentarz wojenny nr 51 na Rotundzie (szlak cmentarny poprowadzony razem z czerwonym)

3.5 KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY

Tkwiący w mieszkańcach duży potencjał rozwojowy sprawia, że mieszkańcy są podstawowym zasobem miejscowości. Nakierowani są na rozwój społeczno - gospodarczy warunkujący jakość życia w tym środowisku. Grupa lokalnych liderów wykazuje się własną inicjatywą. Posiadana przez mieszkańców umiejętność integracji i silnego utożsamiania się z miejscowością, przyczynia się do rozwoju kulturalnego miejscowości.

IV. MOCNE I SŁABE STRONY MIEJSCOWOŚĆI

A) MOCNE STRONY

- walory turystyczne
- położenie przy granicy państwa
- dobrze rozwinięta sieć drogowa – droga wojewódzka do granicy państwa
- możliwość rozwoju handlu i usług, w związku z coraz większym zainteresowaniem agroturystyką
- wielokulturowość i wielowyznaniowość
- tereny pod inwestycje
- bliska odległość do Słowacji

B) SŁABE STRONY

- zły stan dzwonnicy, dwóch bram i ogrodzenia przy zabytkowej cerkwi pw. Opieki Bogurodzicy
- brak miejsca do spotkań mieszkańców wsi, brak domu kultury czy świetlicy wiejskiej
- brak placu zabaw
- wysokie bezrobocie
- brak miejsc pracy
- migracja wykształconej młodzieży w poszukiwaniu pracy
- brak chodników przy ruchliwej drodze
- brak planu zagospodarowania przestrzennego
- brak wolnych obiektów do zagospodarowania
- brak rynków zbytu na towary rolne
- brak przetwórstwa rolno- spożywczego,
- słabe gleby
- teren górzysty
- duże koszty związane z prowadzeniem działalności

- zbyt mała ilość osób przyjezdnych (mały ruch turystyczny)

V. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI ZDYNIA

DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI		WIZJA STANU DOCELOWEGO	
Co ją wyróżnia?	- czyste środowisko - granica państwa - „Łemkowska Watra” - boisko sportowe dla mieszkańców - remiza strażacka	***Co ma ją wyróżniać?***	- wyremontowana dzwonnica, dwie bramy i ogrodzenie przy cerkwi w Zdyni - boisko sportowe dla mieszkańców - świetlica wiejska - dziedzictwo kulturowe - rozwój turystki - rozwój agroturystyki
Jakie pełni funkcje?	- mieszkaniowe	***Jakie ma pełnić funkcje?***	- mieszkaniowe - sportowe - turystyczne - kulturalne
Kim są mieszkańcy?	- rolnicy - emeryci - renciści - bezrobotni - młodzież	***Kim mają być mieszkańcy?***	- zintegrowani mieszkańcy wsi - podnoszący kwalifikacje - zaangażowani w życie wsi - aktywna młodzież
Co daje utrzymanie?	-rolnictwo - emerytury - renty -pomoc społeczna - zasiłki dla bezrobotnych	***Co ma dać utrzymanie?***	- praca w sferze produkcyjno -usługowej we wsi i poza wsią - rolnictwo ekologiczne - działalność gospodarcza - turystyka - agroturystyka
Jak zorganizowani są mieszkańcy?	- Rada Sołecka	***W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i mieszkańcy?***	- stowarzyszenia kulturalne i turystyczne - Grupa Odnowy Wsi
W jaki sposób rozwiązują problemy?	- sporadyczne zebrania wiejskie - indywidualne interwencje u władz gminy	***W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?***	- okresowe spotkania i zebrania wiejskie - spotkania z władzami gminy - współpraca z sąsiednimi miejscowościami - zwiększenie przepływu informacji między mieszkańcami
Jak wygląda nasza wieś?	- wieś o rozproszonej zabudowie	***Jak ma wyglądać***	- estetycznie zagospodarowane posesje - segregacja odpadów i utrzymanie czystości wsi

		nasza wieś?	- gospodarstwa agroturystyczne - remont budynków - założenie chodników - założenie skwerów zieleni
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	- czyste środowisko - brak zanieczyszczeń - liczne tereny zielone	***Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?***	- czyste i przyjazne środowisko dla ludzi i przyrody - wykorzystanie naturalnych walorów przyrodniczych i turystycznych
Jakie jest rolnictwo?	- nie doinwestowane	***Jakie ma być rolnictwo?***	- innowacyjne - ekologiczne - agroturystyka
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	- ścieżki rowerowe	***Co zaproponujemy dzieciom i młodzieży?***	- boisko sportowe - ścieżki rowerowe - ścieżki spacerowe i przyrodnicze - udział w rozgrywkach sportowych

Zestawienie szans i zagrożeń dla rozwoju sołectwa.

Lp.	*Czynnik*	*Szanse*	*Zagrożenia*
1	***Położenie geograficzne***	- bliskość do ważnych szlaków komunikacyjnych - korzystne położenie pod względem krajobrazowym (zalew , las, szlaki turystyczne) - sąsiedztwo ze Słowacją (możliwość kontaktów)	- duża odległość do większych aglomeracji
2	***Koniunktura gospodarcza – rolnictwo***	- korzystne położenie sprzyja możliwości powstania placówek dla obsługi podróżnych (stacja paliw, punkty naprawy samochodów, gastronomia) - dobre warunki dla rozwoju przetwórstwa płodów rolnych (łatwość w pozyskaniu surowca) - możliwość pracy poza terenem wsi - powstanie rolniczych grup	- brak odbiorców wytworzonego produktu (ubożejące społeczeństwo lokalne) - napływ tanich produktów z zewnątrz - regres w gospodarce rolnej, - brak zainteresowania

		producenckich - kursy dokształcające, możliwość przekwalifikowania	terenem przedsiębiorców i inwestorów, którzy chcieli by zainwestować swój kapitał
3	***Atrakcyjność inwestycyjna***	- korzystne położenie komunikacyjne - czyste, nieskażone środowisko, możliwość wykorzystania ciekawego krajobrazu, wód, lasów dla rozwoju inwestycji o charakterze turystyczno - wypoczynkowym	- brak ożywienia gospodarki - zbyt małe rozpropagowanie atrakcyjności okolicy - brak dostatecznej promocji
4	***Środowisko naturalne***	- nieskażone środowisko - dużo zieleni - brak przemysłu, który wpływałby niekorzystnie na otoczenie - dbałość mieszkańców o obejścia, - możliwość skorzystanie ze środków pomocowych na inwestycje związane z ochroną środowiska, - korzystne warunki dla uprawiania turystyki pieszej, rowerowej itp.	- brak kanalizacji we wsi, nieszczelne zbiorniki nieczystości powodują zanieczyszczanie wód gruntowych i rowów melioracyjnych
5	***Procesy demograficzne***	- wzrost liczby ludzi wykształconych, - możliwość realizacji, budownictwa mieszkaniowego i co za tym idzie wzrost liczby mieszkańców	- migracja ludzi wykwalifikowanych i przedsiębiorczych do większych skupisk miejskich - wzrost bezrobocia powodujący wzrost patologii w społeczności
6	***Środki finansowe***	- możliwość korzystania ze środków UE - program Odnowy Wsi - priorytet w pozyskiwaniu środków dla wsi	- zmniejszenie środków, dotacji dla sołectw z gminy, - brak inwestorów

VI. PROGRAM ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

MODERNIZACJA I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY REKREACYJNO-SPORTOWEJ I KULTURALNEJ

1. Remont dzwonnicy, dwóch bram oraz ogrodzenia przy cerkwi w miejscowości Zdynia 2011 -2012 r
2. Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w Zdyni -2011-2015 r
3. Wyznaczenie nowych i modernizacja istniejących szlaków turystycznych 2011-2018

MODERNIZACJA I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ

1. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków 2011-2018

ZACHOWANIE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I PROMOCJA MIEJSCOWOŚCI

1. Promocja szlaków turystycznych 2011-2018
2. Imprezy kulturalne i sportowe 2011-2018

VII. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ

7.1 REMONT DZWONNICY, DWÓCH BRAM ORAZ OGRODZENIA PRZY CERKWI W MIEJSCOWOŚCI ZDYNA

UZASADNIENIE ZADAŃ

Plan Odnowy Miejscowości Zdynia zakłada realizację działań ze sfer życia: rekreacyjno –sportowego i kulturalnego oraz infrastruktury komunalnej. W celu zapewnienia realizacji planowanych działań niezbędny jest remont dzwonnicy, dwóch bram oraz ogrodzenia przy zabytkowej cerkwi w pw. Opieki Bogurodzicy w Zdyni. Realizatorem prac będzie Parafia Prawosławna w Zdyni. Dzięki wyremontowaniu dzwonnicy, dwóch bram i ogrodzenia przy budynku cerkwi mieszkańcy wsi będą mogli spotykać się na występach i spotkaniach artystycznych integrujących społeczność wiejską. Obecny ich stan techniczny wymaga natychmiastowego remontu. Wyremontowany obiekt będzie wizytówką wsi.

Uzasadniając powyższe przedsięwzięcie należy zauważyć, że remont dzwonnicy, dwóch bram i ogrodzenia przy budynku cerkwi, choć nie przynosi bezpośrednich korzyści materialnych, wpływa na każdą dziedzinę życia. Jest katalizatorem przemian społecznych. Realizacja projektu będzie miała bezpośrednie przełożenie na inne dziedziny życia mieszkańców wsi. Przede wszystkim projekt wzmocni poczucie tożsamości kulturowej, historycznej, narodowej i etnicznej dzieci i dorosłych.

Ważnym elementem jest też to, że projekt „Remont dzwonnicy, dwóch bram oraz ogrodzenia przy cerkwi w miejscowości Zdynia” spełnia wymogi i wpisuje się w Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 Oś 3 *Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej*, działanie *Odnowa i rozwój wsi* oraz dokumentami strategicznymi gminy i województwa.

Ponadto projekt ten znacząco wpływa na rozwój jednej z polityk horyzontalnych Unii Europejskiej w kwestii zapewnienia mieszkańcom obszarów wiejskich swobodnego dostępu do kultury [realizacja polityki równych szans].

Narodowa Strategia Spójności na lata 2007-2013 wskazuje na działania jakie należy podjąć w ciągu najbliższych lat, które mogą uzyskać wsparcie ze środków unijnych. Jednym z celów w/w dokumentu jest „Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich". Wsparcie w ramach tego celu działania mające na celu wyrównywanie szans rozwojowych na obszarach wiejskich będą się koncentrowały na wsparciu rozbudowy infrastruktury technicznej i społecznej, tworzeniu warunków do rozwoju przedsiębiorczości i nowych miejsc pracy poza rolnictwem, ochronie środowiska, edukacji młodego pokolenia, kształceniu ustawicznym, stworzeniu warunków lepszej dostępności do podstawowych usług.

Realizacja Planu Odnowy Miejscowości Zdynia wpłynie na wypełnienie celu nadrzędnego poprzez realizację następujących celów operacyjnych:

a) Aktywizacja jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych na rzecz zdrowia społeczeństwa - gmina jako wspólnota mieszkańców jest w stanie lepiej identyfikować lokalne problemy mieszkańców z uwagi na ich małą liczbę, posiada znajomość lokalnej specyfiki zarówno ekonomicznej, społecznej jak i kulturowej.

Realizacja działania „Odnowa i rozwój wsi" Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 tworzy warunki dla rozwoju społeczno-ekonomicznego obszarów wiejskich i aktywizacji ludności wiejskiej przez wsparcie aktywizacji ludności wiejskiej przez wsparcie inwestycyjne przyznawane na realizację projektów związanych z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej, w tym utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu

dziedzictwa kulturowego, przyrodniczego wsi oraz podniesienie atrakcyjności turystycznej obszarów wiejskich.

Celem działania jest wpływanie na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich.

Przewidziane do realizacji w miejscowości Zdynia działania pozostają w pełnej zbieżności i wpisują się w kryteria programowe Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Koszty przewidziane do poniesienia w ramach przedmiotowego projektu klasyfikują się w:

- Odnawianie elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i odnawiania cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków,
- Kształtowanie obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno przestrzenne, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę parkingów, chodników lub oświetlenia ulicznego,
- Zakup sprzętu, materiałów i usług, służących realizacji operacji.

Także zakładane przez PROW cele w pełni pokrywają się z planowanymi efektami realizacji przedmiotowej inwestycji:

- podniesienie standardu życia i pracy na wsi
- podniesienie atrakcyjności turystycznej
- wzrost atrakcyjności
- zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych

- rozwój tożsamości społeczności wiejskiej i zachowania dziedzictwa kulturowego [imprezy lokalne wpływające na rozwój tożsamości społeczności wiejskiej]

Projekt jest spójny ze Strategią Województwa Małopolskiego:

Wizją Strategii jest Małopolska – regionem szans, wszechstronnego rozwoju ludzi i nowoczesnej gospodarki, silnym aktywnością swych mieszkańców, czerpiącym z dziedzictwa przeszłości i zachowującym tożsamość w integrującej się Europie.

Pole A Konkurencyjność gospodarcza

Obszar I Społeczeństwo wiedzy i aktywności – cel pośredni lepiej wykształceni, twórczy i przedsiębiorczy mieszkańcy.

Obszar II Gospodarka regionalnej szansy – cel pośredni: konkurencyjna i twórcza, wykorzystująca innowacje i nowoczesne technologie gospodarka. W kierunkach polityki tego celu wyróżnia się :

- zrównoważone rolnictwo, w tym rolnictwo ekologiczne,

- przyciąganie bezpośrednich inwestycji do regionu,

- rozwój przemysłów czasu wolnego

Pole B Rozwój społeczny i jakość życia

Obszar V Spójność wewnątrzregionalna – cel pośredni: spójny wewnętrznie, zapewniający równe szanse i możliwości rozwoju region. Cel ten będzie realizowany poprzez następujące kierunki polityki:

- rozwój profilaktyki i ochrony zdrowia,

- integrująca politykę społeczną,

- poprawę kondycji rodziny małopolskiej,

- wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego oraz budowanie tożsamości regionalnej,

- rozwój sieci ośrodków usług publicznych.

Obszar VI Ochrona środowiska – cel pośredni – wysoka jakość życia w czystym i bezpiecznym środowisku przyrodniczym. W ramach tego celu będą realizowane następujące kierunki polityki: gospodarka odpadami, ochrona zasobów wodnych oraz ochrona powietrza.

Obszar VII Dziedzictwo i przestrzeń regionalna – cel pośredni – wysoka jakość środowiska przyrodniczo-kulturowego i przestrzeni regionalnej.
Realizowane kierunki polityki to :

- ochrona i kształtowanie krajobrazu kulturowego

- opieka nad regionalnym dziedzictwem kulturowym

Wysoka jakość środowiska kulturowego Małopolski winna stanowić – podobnie jak wysoka jakość środowiska przyrodniczego – przewagę konkurencyjności regionu, zarówno w sferze przemysłów czasu wolnego, jak i w sferze codziennych warunków życia mieszkańców. Łączenie aktywnej ochrony oraz wzbudzanie zainteresowania, nie tylko ciekawymi obiektami, ale także historią i kulturą regionu oraz najbliższej okolicy, jest konieczne dla osiągnięcia zmiany w stanie dbałości o zasoby regionalnego dziedzictwa.
Wpisuje się także w Strategię Gminy Uście Gorlickie cel strategiczny 2 poprawa jakości życia mieszkańców, cel główny 2.2 oświata i kultura, cel cząstkowy zachowanie tożsamości kulturowej, upowszechnianie kultury regionu

OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA – REMONT DZWONNICY, DWÓCH BRAM ORAZ OGRODZENIA PRZY CERKWI W MIEJSCOWOŚCI ZDYNIA

Projekt zakłada wykonanie następujących prac:

1. Dzwonnica

- obicie ścian szalówką na ruszcie drewnianym,
- obrobienie okien i narożników
- Pomalowanie szalówki i podbicia lakierobejcą
- licowanie ścian piaskowcem łamanym
- deskowanie połaci dachowej
- krycie dachu gontem nad cokołem
- krycie dachu blachą miedzianą
- izolacja przeciwilgociowa
- schody i balustrady schodowe
- wymiana stolarki okiennej
- wymiana bramy drewnianej ramowej

2. Ogrodzenie

- naprawa powierzchnin murów z kamienia
- wykonanie tynków z zaprawy cementowo-wapiennej
- wykonanie pokrycia dachowego z gontu,
- bramy drewniane ramowe dwuskrzydłowe - wrota główne
- odnowienie krzyży

CEL

Remont budynków architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków. Zwiększenie dostępu mieszkańców do kultury i zabytków architektury sakralnej.

KOSZTORYS

Ogólny koszt inwestycji to koszt robót w kwocie 353.726,34 zł, dokumentacja projektowa 6.150,00 zł oraz nadzór inwestorski 12.300,00 zł. Czyli łączny koszt 372.176,34 zł. Planowana kwota dofinansowania to 279.132,00 zł w ramach działania Odnowa i rozwój wsi, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Inwestycja będzie realizowana w 2011 i 2012 roku.

HARMONOGRAM

Rozpoczęcie prac sierpień 2011

Zakończenie prac październik 2012

7.2 PRZEBUDOWA BUDYNKU ŚWIETLICY WIEJSKIEJ W ZDYNI

Priorytetem projektu polegającego na remoncie świetlicy wiejskiej jest zwiększenie dostępu mieszkańców gminy do infrastruktury kulturalnej. Planowana inwestycja polega na remoncie świetlicy wiejskiej w Zdyni.

CEL

Zwiększenie dostępu mieszkańców do infrastruktury kulturalnej.

PRZEZNACZENIE

Infrastruktura kulturalna w Zdyni będzie służyć mieszkańcom gminy Uście Gorlickie oraz turystom.

KOSZTORYS

Łączny koszt inwestycji to ok. 500.000,00 zł. Planowane dofinansowanie 70 % z Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013.

HARMONOGRAM

Rozpoczęcie prac 2011

Zakończenie prac 2015

7.3 WYZNACZENIE I MODERNIZACJA NOWYCH I ISTNIEJACYCH SZLAKÓW TURYSTYCZNYCH

Priorytetem projektu polegającego na wyznaczeniu i modernizacji szlaków turystycznych jest zwiększenie dostępu mieszkańców gminy do infrastruktury turystycznej. Planowana inwestycja polega na wyznaczeniu i modernizacji istniejących szlaków rowerowych w Zdyni.

CEL

Zwiększenie dostępu mieszkańców do infrastruktury turystycznej poprzez wyznaczenie i modernizację szlaków turystycznych.

PRZEZNACZENIE

Infrastruktura turystyczna w Zdyni będzie służyć mieszkańcom gminy Uście Gorlickie oraz turystom.

KOSZTORYS

Łączny koszt inwestycji to ok. 100.000,00 zł. Planowane dofinansowanie 70 % z Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013.

HARMONOGRAM

Rozpoczęcie prac 2011

Zakończenie prac 2018

7.4 BUDOWA PRZYDOMOWYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW

Priorytetem projektu polegającego na budowie przydomowych oczyszczalni ścieków jest zwiększenie dostępu mieszkańców infrastruktury komunalnej. Projekt przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców obszarów wiejskich.

CEL

Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków w Zdyni

PRZEZNACZENIE

Sieć przydomowych oczyszczalni ścieków w Zdyni będzie służyć mieszkańcom Zdyni.

KOSZTORYS

Łączny koszt inwestycji to ok. 1.000.000,00 zł. Planowane dofinansowanie 75 % z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

HARMONOGRAM

Rozpoczęcie prac 2011
Zakończenie prac 2018

7.5 PROMOCJA SZLAKÓW TURYSTYCZNYCH

Priorytetem projektu polegającego na promocji szlaków turystycznych jest zwiększenie atrakcyjności obszarów wiejskich. Planowane działania polegają na oznakowaniu i promocji szlaków turystycznych.

CEL

Zwiększenie dostępu mieszkańców do edukacji i kultury fizycznej poprzez oznakowanie i promocje szlaków turystycznych.

PRZEZNACZENIE

Infrastruktura szlaków turystycznych będzie służyć mieszkańcom gminy Uście Gorlickie oraz turystom.

KOSZTORYS

Łączny koszt inwestycji to ok. 50.000,00 zł. Planowane dofinansowanie 85 % z Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka na lata 2007-2013.

HARMONOGRAM

Rozpoczęcie prac 2011
Zakończenie prac 2018

7.6 IMPREZY KULTURALNE I SPORTOWE

Priorytetem projektu polegającego na organizacji imprez sportowych i kulturalnych jest zwiększenie atrakcyjności obszarów wiejskich.

CEL

Zwiększenie dostępu mieszkańców do kultury i sportu poprzez organizację imprez kulturalnych i sportowych.

PRZEZNACZENIE

Imprezy kulturalne i sportowe będą służyć mieszkańcom gminy Uście Gorlickie oraz turystom.

KOSZTORYS

Łączny koszt inwestycji to ok. 100.000,00 zł. Planowane dofinansowanie 85 % z Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka na lata 2007-2013.

HARMONOGRAM

Rozpoczęcie prac 2011
Zakończenie prac 2018

VIII. CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZAPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW

W miejscowości Zdynia znajdują się dwa obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców:

- Cerkiew pw. Opieki Bogurodzicy i plac wokół cerkwi - jest miejscem, sprzyjającym zaspokojeniu potrzeb mieszkańców, sprzyja nawiązywaniu kontaktów społecznych. Cerkiew jest usytuowana w centrum miejscowości. Spotykający się tu mieszkańcy kultywują ludowe tradycje. Działania, spotkania, koncerty odbywające się w cerkwi świetlicy przyczyniają się do zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu oraz promowaniu lokalnych tradycji, zwyczajów. Cerkiew umożliwia dostęp do dóbr kultury i dziedzictwa naszych przodków mieszkańcom wsi oraz całej gminy, w tym szczególnie dzieci i młodzieży. Podejmowane inicjatywy przyczynią się do integracji lokalnej ludności.
- boisko wiejskie z boiskiem do piłki nożnej - jest to bardzo charakterystyczny punkt miejscowości z uwagi na ogólną dostępność. To miejsce, na którym odbywają się główne imprezy masowe w Zdyni, takie jak: dożynki, festyny, zawody strażackie, rozgrywki sportowe itp. Miejsce to gromadzi mieszkańców bez względu na ich wiek – dzieci, młodzież, dorosłych i ludzi w starszym wieku. Znajdują tu dla siebie zajęcie miłośnicy sportu i aktywnego wypoczynku, co sprzyja zawiązywaniu drużyn sportowych i stowarzyszeń.

Opracowanie: Elżbieta Wansacz